

D) Okul Fobisi:

Çocuklarda okula gitmek istememe ve gitmeme durumu, korkusu olarak isimlendirilmektedir. Çocuk bir gün birdenbire okula gitmek istemez, zorlamalar karşısında endişe duyar, panik içine girer, midesi bulanır, kusar, başı döner, ağlar gitmemekte direnir. Bazıları zorlamalara dayanamayıp yola çıkar,

ya yarı yoldan döner, ya sınıftan çıkar eve gelir. Başlangıç bazen sinsi ve ön belirtiler günlerce sürebilir. Çocuk neşesizdir, uykuya dalmakta güçlük çeker. İştahı kesilir, ödevlere karşı ilgisi azalır. Her sabah bedensel bir yakınmayla uyanır. Baş, karnı ağrır, midesi bulanır ve sonunda bir gün okula gitmeyeceğini söyleyiverir. Neden olarak, öğretmenden korktuğunu ya da arkadaşının kendisini rahatsız ettiğini söyleyebilir. Bazı çocuklar ise tanımlayamadıkları bir korkudan söz ederler. Belirtiler genellikle okula gitme vaktinde yoğunlaşır, okuldan ayrılma vaktinde azalır ve daha çok eylül, ekim aylarında belirgin olarak ortaya çıkmaktadır.

Okul Fobisinin Nedenleri:

1. Anne ya da baba sürekli kaygıdan yakınmakta ve kendilerine bir şey olacağından korkuyor olabilir.
2. Anne-baba çocuğa okulda, yolda bir şey olacağından korkuyor olabilirler.
3. Çocuk kendi yokluğunda anne ya da babasına bir şey olmasından korkmakta ya da kendisini terk edeceklerinden korkuyor olabilir.
4. Çocuk anne ve babasının yokluğunda kendisine bir şey olacağından korkmaktadır.

Aile ve Öğretmenlere Öneriler

1. Çocuğunuzun okula dönmesi için ısrar edin ama sakın aşırı baskı ve şiddet uygulamayın
2. Okula gitme konusunda her gün bir önceki günden daha kararlı olun.
3. Okul çalışanlarından özellikle rehberlik servisinde yardım isteyin.
4. Çocuğunuzla okul korkusu hakkında açık konuşun.
5. Çocuğunuzun akranları ile zaman geçirmesine yardımcı olun.

E) Hırsızlık ve Yalan Söyleme:

Hırsızlık: Kendine açıkça ait olmayan bir eşyayı izinsiz olarak alıp ona sahip olmasıdır.

Hırsızlığın Nedenleri:

- 1-Çocuğun hayatında önemli bir yoksunluk
- 2-Çocuğun anne-baba ile hesaplaşmasının bir yolu olabilir:
- 3-İntikam almak istiyor olabilir.
- 4-Özdeşleşmek için kendine kötü örnek seçmiş olabilir
- 5-Özgüvenini artırmak için yapabilir.
- 6-Çocukta mülkiyet fikrinin gelişmemiş olması olabilir.

Aile ve Öğretmenlere Öneriler:

- 1- Çocuklara temel insani değerleri öğretin
- 2- Çocuğun kendisine ait eşyalarını izinsiz almayın.
- 3- Mülkiyet duygusunu geliştirin.

- 4- Etrafta hırsızlığa tahrik edecek eşyalar bırakılmamalıdır.

Yalan Söyleme: Yalan söylemek, insanın kaygı ve korku duyduğu anlardan kurtulmak için başvurduğu savunma mekanizması, yani kendini koruma yoludur.. Bir hatayı gizleme amacı ile gerçeğe uygun olmayan bu girişim sözle olabildiği gibi bazen de ,jest,yazı ve susma ile de olabilmektedir.

Yalan Söylemenin Nedenleri:

- 1- Aile içinde veya çevrede çok sık yalan söyleniyor olabilir.
- 2- Çevreden yeterince sevgi ve ilgi görmemiş olabilir.
- 3- Çocuk cezadan kaçmak için yalan söylemiş olabilir.
- 4- Olmasını istedikleri şeyler için yalan söyleyebilirler.
- 5- Çevresinin hayranlığını kazanmak için yalan söyleyebilir.

Aile ve Öğretmenlere Öneriler:

- 1.Çocuğu yalana itecek durumlara meydan vermeyin.
2. Anne ve babalar çocuklarına model doğru model olmalıdırlar
3. Ebeveynin söyledikleri ile davranışları arasında tutarlılık olmalı.
- 4.Çocuğunuzun başkaları ile kıyaslamayın.
5. Çocuğa aşırı otoriter ve baskıcı bir tutumla yaklaşılmalıdır.
6. Ebeveyn ve öğretmenler. çocuğu tehdit etmemeli .

Bize Ulaşın:

0438 211 31 64 — 211 31 73

e-mail: hakram30@gmail.com

Web : www.hakkariram.meb.k12.tr

HAKKARİ REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİ BÖLÜMÜ

OKUL ÇOCUKLARINDA GÖRÜLEN UYUM VE DAVRANIŞ PROBLEMLERİ

Uyum ve davranış sorunları; özel eğitim gereksinimi olsun olmasın tüm ebeveynlerin ve öğretmenlerin çözüm bulmakta güçlük çektikleri uzmanlara danıştıkları sorunlardır. Kısa kısa da olsa bu sorunların en önemlilerine değinerek siz ebeveyn ve öğretmenlerin bu konudaki endişelerini bir nebze olsun azaltmak ve bir nebze olsun çözüm önerilerini sunmak istedik. Ele alacağımız sorunlar şunlardır:

- A. Saldırganlık
- B. Karşı Gelme Bozukluğu
- C. İnternet Bağımlılığı
- D. Okul Fobisi
- E. Hırsızlık ve Yalan Söyleme

A) Saldırganlık:

Saldırganlık, çocuğun genellikle kendi akranlarına ve başkalarına vurması, ısırması, tekmelemesi, eşyaları fırlatması ve tükürmesi gibi zarar vermeyi hedefleyen davranışlardır. Saldırganlık

çocuklarda belli dönemlerde normal bir tepki biçimi olarak kabul edilse de davranışın sürekliliği ve zarar verici boyutu ile müdahale edilmesi gereken bir durumdur.

Saldırganlığın Nedenleri:

- 1-Saldırgan davranışların yetişkinler tarafından ödüllendirilmesi ve pekiştirilmesi. (Örneğin; Kavga eden çocuğa ailesi tarafından "aferin" veya "seni döveni sen de döveceksin" denmesi)
- 2-Çocuğun yetişkinlerden gerekli anlayışı, sevgiyi ve kabulü görmemesi.
- 3-Televizyon ve bilgisayar oyunları, kitle iletişim araçlarının olumsuz etkisi.
- 4-Ana-babanın aşırı otoriter ve baskıcı tutumları, buna bağlı olarak yaşanan şiddet ve iletişim problemleri.
- 5- Biyolojik olarak çocuğun beyin zarı iltihabı, beyin zedelenmesi gibi fizyolojik sorunlar yaşaması.

Aile ve Öğretmenlere Yönelik Çözüm Önerileri:

- 1-Saldırgan davranışları kesinlikle dayakla cezalandırmayın! Dayak atılan çocukta düşmanlık duyguları gelişir ve pekişir.
- 2- Öncelikle çocuğa saldırganlık modeli olmayın. Unutmayın ki çocuklar gördüklerini uygularlar.
- 3- Çocuğun olumlu davranışını mutlaka pekiştirin. Bu onu cesaretlendirecektir.
- 4-Çocuk sinirliyken onunla tartışmayın, sakinleşmesini bekleyin ve daha sonra yaptığı davranış ile ilgili konuşun.
- 5-Çocuğun sportif faaliyetlerde bulunmasına ve belirli bir süre dışarıda oynamasına izin verin. Bu enerjisini boşaltmasını sağlayacaktır.
- 6-Kızgınlıktan kurtulması için alternatifler bulun
- 7- Çocuklara şiddet içeren televizyon programları seyrettirmeyin.

B) Karşı Gelme Bozukluğu: Çocuğun veya ergenin yaşına göre normal sayılamayacak derecede; sık sık öfkelenme, tartışmaya girme, erişkinlerin isteklerine uymayarak karşı gelme ve bunları reddetme, başkalarını kızdırma ve kıskırtma isteği, kendi yaptığı olumsuz davranışlar için başkalarını suçlama, kolay sinirlenme ve gücenme kin ve intikam isteği gibi belirtilerle kendini gösteren bir davranış problemidir. Birçok çocuk ve ergen gelişim sürecinde bu tip karşı koyma davranışları sergiler ki bu, belirli bir ölçüye kadar normal sayılabilir. Fakat çocuk ve ergenlerde bu tip davranışlar uzun sürerse ve normalden daha ciddi boyutlara ulaşarak çocuk ya da ergenin yaşantısını ve çevresiyle ilişkisini etkileyici boyutlara ulaşırsa uzman desteği almak gerekecektir.

Karşı Gelme Bozukluğunun Nedenleri:

- 1- İnsan ilişkilerinde yaşanan olumsuz etkileşimlerin içselleştirilmesi.
- 2- Öğretmenlerin ve özellikle ebeveynlerin çok sert, çok gevşek ya da dengesiz kuralları
- 3- Aile ilişkilerinde yaşanan ve çocuğun tanık olduğu şiddet, istismar ve ekonomik yoksulluk.

Aile ve Öğretmenlere Yönelik Çözüm Önerileri:

- 1- Ailede ve okulda konulan kurallar tutarlı, demokratik ve çocukların gelişim özellikleri dikkate alınarak yapılmalı
- 2- Aile içinde yaşanan iletişim problemleri uzman desteği ile giderilmeli
- 3- Çocukta görülen karşı gelme davranışlarının sönmeye zaman alabilir bu nedenle sabırlı ve anlayışlı olmak gerekir.
- 4- Çocuğun kişiliği değil davranışları eleştirilmeli ve koşulsuz kabul edilmelidir.

C) İnternet Bağımlılığı:

'Bilgisayar/İnternet bağımlılığı' tüm dünya için yeni bir kavramdır. İnternetin aşırı kullanılması, isteğinin önüne geçilememesi, İnternete bağlı olmadan geçen zamanın önemini yitirmesi, yoksun kaldığında ise aşırı sinirlilik hali ve saldırgan davranışların görülmesi durumudur.

. Okul çağındaki çocuklara bakıldığında bilgisayar ve İnternet'in uygunsuz kullanılışı; şiddet içeren oyunlar, uzun süreli kullanım, uygun olmayan sitelerin gezilmesi, uygunsuz ve gereksiz sohbetler ve bunların getirdiği yorgunluk, uykusuzluk, dikkat bozuklukları, çevreye ilgisizlik, gerçek hayattan kopma, ekonomik zorluklar olarak sıralanabilir.

İnternet Bağımlılığının Nedenleri:

- 1- Facebook, Twitter ve MSN gibi sosyal medya aracılığı ile yeni insanlarla tanışma isteği çok önemli bir etkidir.
- 2- Ailede sürekli internete giren bireylerin (özellikle ebeveynler) var olması diğer önemli bir etkidir.
- 3- Dışarıda oyun oynamak yerine bilgisayar oyunlarını oynamayı tercih etmek de diğer önemli nedenlerden biridir.

Aile ve Öğretmenlere Öneriler:

- 1- Bu sorunların çözümünde okul aile işbirliği ile ailelerin ve çocukların bilinçlendirilmesi gerekir. Okulda bilgisayar ve İnternet'ten yararlanma yollarının öğretilmesi uygun olacaktır.
- 2- İnternet kullanımını yasaklamayın. Çoğu çocuğun sosyal hayatının önemli bir parçasıdır. Bunun yerine, çocuklarınızın çevrimiçi olarak ziyaret edebileceği sitelere ve neler yapabileceklerine yönelik internet kullanımıyla ilgili aile kuralları belirleyin.
- 3-İnternet kullanım saatlerini değiştirin. Örneğin bir mutfak saati yardımıyla bilgisayarı kapatmasını hatırlatın. Ama kuralları asla zorla yaptırmayın.
- 4- İnternet kullanımı hedefi çizelgeleri yapıp bunları kaydedin. Ailece İnternet orucu tutun
- 5- Küçük hafıza kartlarına İnternet'in faydaları ve zararlarını yazmak, destek grupları ya da aile terapisi gibi yöntemler önerilebilir.
- 6-Bilgisayarı çocuğunuzun odasına değil, evin ortak kullanım alanlarından birine kurun .

